

Bruxelles, 19.12.2018
COM(2018) 856 final

RAPORT AL COMISIEI CĂTRE PARLAMENTUL EUROPEAN ȘI CONSILIU
AL DOILEA RAPORT DIN CADRUL MECANISMULUI PRIVIND SUSPENDAREA
EXCEPTĂRII DE LA OBLIGATIVITATEA VIZELOR

{SWD(2018) 496 final}

I. Introducere

Regimul de călătorii fără viză aduce beneficii importante cetățenilor și consolidează legăturile sociale, culturale și economice dintre UE și partenerii săi. În același timp, regimul de călătorii fără viză aduce responsabilități de a susține progresele înregistrate în urma dialogurilor pe tema liberalizării vizelor și asigură un mediu de migrație și securitate bine gestionat, inclusiv prin intermediul unei politici în domeniul vizelor aliniate la *acquis-ul UE*.

Al doilea raport din cadrul mecanismului privind suspendarea exceptării de la obligativitatea vizelor rezultă din obligația Comisiei de a monitoriza îndeplinirea continuă de către țările terțe a cerințelor privind liberalizarea vizelor și de a prezenta Parlamentului European și Consiliului un raport referitor la aceste chestiuni, cel puțin o dată pe an¹. Perioada de evaluare începe odată cu data adoptării Primului raport din cadrul mecanismului privind suspendarea exceptării de la obligativitatea vizelor², în decembrie 2017. Din punct de vedere geografic, raportul continuă să vizeze țările care au încheiat cu succes dialoguri privind liberalizarea vizelor. Prezentul raport continuă să pună accentul pe domenii specifice³ în care se consideră necesare acțiuni suplimentare pentru a asigura sustenabilitatea progreselor obținute. Prin urmare, ca și în cazul Primului raport din cadrul mecanismului privind suspendarea exceptării de la obligativitatea vizelor, prezentul raport nu vizează criteriile de referință care prezintă un nivel stabil de punere în aplicare.

Partea statistică a prezentului raport vizează 26 de state membre ale UE care aplică Regulamentul (CE) nr. 2018/1806 și cele patru țări asociate spațiului Schengen (denumite în continuare „spațiul Schengen+”)⁴. Evaluarea domeniilor specifice se bazează în principal pe informațiile furnizate Eurostat⁵ de către țările din spațiul Schengen+, pe informațiile furnizate de agențiile UE (Europol, eu-LISA, Biroul European de Sprijin pentru Azil, Agenția

¹ În conformitate cu articolul 8 alineatul (4) din Regulamentul (UE) 2018/1806 al Parlamentului European și al Consiliului din 14 noiembrie 2018 de stabilire a listei țărilor terțe ai căror resortisanți trebuie să dețină viză pentru trecerea frontierelor externe și a listei țărilor terțe ai căror resortisanți sunt exonerati de această obligație, JO L 303, 28.11.2018, p. 39.

² COM(2017) 815 final.

³ La fel ca anul trecut, domeniile specifice sunt identificate conform planurilor de acțiune pentru liberalizarea vizelor aferente fiecărei țări. În prezentul raport se pune accentul pe următoarele domenii specifice: Albania (migrația neregulamentară, asigurarea respectării legii, spălarea banilor), fosta Republică iugoslavă a Macedoniei (migrația neregulamentară, criminalitatea organizată), Bosnia și Herțegovina (migrația neregulamentară, criminalitatea organizată, spălarea banilor), Muntenegru (migrația neregulamentară, criminalitatea organizată), Serbia (migrația neregulamentară, politica în domeniul vizelor, criminalitatea organizată, spălarea banilor), Moldova (migrația neregulamentară, combaterea corupției), Georgia (migrația neregulamentară, criminalitatea organizată, combaterea corupției) și Ucraina (migrația neregulamentară, criminalitatea organizată, combaterea corupției). De asemenea, Comisia continuă să urmărească îndeaproape punerea în aplicare a criteriilor de referință legate de securitatea documentelor, dar și combaterea discriminării și situația categoriilor vulnerabile ale populației. Referitor la situația la scară mai largă în domeniul afacerilor interne și al justiției, relevantă, de asemenea, pentru punerea în aplicare a angajamentelor privind liberalizarea vizelor, Comisia continuă să monitorizeze și să raporteze în cadrul pachetului UE de extindere pentru țările din Balcanii de Vest care beneficiază de un regim de călătorii fără viză, iar pentru țările Parteneriatului estic, în cadrul punerii în aplicare a respectivelor acorduri de asociere.

⁴ Belgia, Bulgaria, Croația, Cipru, Republica Cehă, Danemarca, Germania, Estonia, Grecia, Spania, Franța, Italia, Letonia, Lituania, Luxemburg, Ungaria, Malta, Țările de Jos, Austria, Polonia, Portugalia, România, Slovenia, Slovacia, Finlanda și Suedia, precum și Elveția, Norvegia, Liechtenstein și Islanda.

⁵ Statisticile Eurostat sunt actualizate în permanență, de-a lungul timpului autoritățile din țările din spațiul Schengen+ furnizând date mai exacte. Având în vedere aceste aspecte, statisticile pentru anii anteriori (inclusiv perioada vizată de Primul raport din cadrul mecanismului privind suspendarea exceptării de la obligativitatea vizelor) au fost actualizate retroactiv cu cele mai recente informații disponibile la momentul elaborării.

Europeană pentru Poliția de Frontieră și Garda de Coastă și Eurojust) și pe schimbul de informații între Comisie, Serviciul European de Acțiune Externă și autoritățile din țările care beneficiază de un regim de călătorii fără viză. Prezentul raport este însoțit de un **document de lucru al serviciilor Comisiei**, care oferă informații mai detaliate privind evoluțiile identificate în domeniile specifice.

II. Evaluarea domeniilor specifice în conformitate cu criteriile de referință privind liberalizarea vizelor

II.1 Balcanii de Vest

Albania

Migrația neregulamentară, inclusiv readmisia

Referitor la provocările legate de migrația neregulamentară, între 2016 și 2017, numărul total de refuzuri ale intrării a crescut cu 13 % (de la 30 305 la 34 310). Numărul cazurilor de ședere neregulamentară a crescut, de asemenea, cu aproximativ 11 % (de la 33 445 de șederi neregulate în 2016 la 37 325 în 2017). Conform datelor furnizate de Agenția Europeană pentru Poliția de Frontieră și Garda de Coastă, între prima jumătate a anului 2017 și prima jumătate a anului 2018, tendințele în ceea ce privește provocările legate de migrația neregulamentară indică o scădere a numărului de refuzuri ale intrării și a cazurilor de ședere neregulamentară⁶. Referitor la numărul de cereri de azil, acesta a scăzut cu 32 % în prima jumătate a anului 2018 comparativ cu prima jumătate a anului 2017 (de la 12 635 la 8 525). Rata de recunoaștere a cererilor de azil a fost de 5,19 % în 2017 (în creștere comparativ cu 2016, când a fost 2,12 %) ⁷. Procesul de readmisie și returnare funcționează bine, această țară gestionând cu promptitudine cererile de readmisie din partea statelor membre, atât pentru resortisanții proprii, cât și pentru cei ai țărilor terțe. Rata de returnare (peste 100 % ⁸ în 2017) arată că resortisanții albanezi care au primit ordin de părăsire a teritoriului sunt returnați efectiv (29 850 în 2017). Acest rezultat bun trebuie menținut.

Albania a întreprins acțiuni identificate în Primul raport din cadrul mecanismului privind suspendarea exceptării de la obligativitatea vizelor pentru a aborda provocarea reprezentată de migrația neregulamentară, în principal cererile de azil nefondate depuse de resortisanții albanezi. Albania a obținut rezultate bune în punerea în aplicare a planului de acțiune împotriva migrației neregulate, care se concentrează asupra cooperării operaționale în ceea ce privește gestionarea migrației neregulate, identificarea și protecția minorilor neînsoțiți și combaterea fraudării documentelor. De asemenea, Albania a continuat să își intensifice cooperarea operațională cu statele membre afectate în cea mai mare măsură de migrația neregulamentară. Pentru a spori gradul de conștientizare cu privire la drepturile și obligațiile aferente regimului de călătorii fără viză, autoritățile albaneze au

⁶ Conform datelor furnizate de Agenția Europeană pentru Poliția de Frontieră și Garda de Coastă disponibile până la jumătatea anului 2018. Statisticile Eurostat sunt disponibile doar anual (cu excepția datelor privind azilul).

⁷ Aceasta înseamnă că autoritățile relevante competente în domeniul azilului au emis decizii negative pentru 93,78 % dintre cererile de azil depuse. Acest procent corespunde unui număr de 24 603 cereri de azil din 26 235 de cereri de azil depuse de resortisanții albanezi în spațiul Schengen+ în 2017.

⁸ Numărul de persoane returnate într-un an este comparat cu numărul de ordine de returnare din același an. O rată de returnare de peste 100 % indică faptul că țara respectivă abordează eficace întârzierile din anii anteriori.

desfășurat campanii de sensibilizare care au fost difuzate pe toate posturile naționale de televiziune.

Ordinea și siguranța publică

Grupurile de criminalitate organizată vorbitoare de limbă albaneză sunt, de obicei, poliinfraționale și continuă să fie deosebit de active într-o gamă largă de activități infraționale în UE. Aceste grupuri de criminalitate organizată sunt implicate în traficul de heroină în cantități mari, în cooperare cu grupurile de criminalitate organizată vorbitoare de limbă turcă și albaneză de pe rutele de trafic. Mai multe locații cheie din Albania au constituit o sursă de radicalizare și de recrutare, dar a existat o scădere a plecărilor de luptători teroriști străini recrutați în zonele de conflict din Siria și Irak.

Albania a luat măsuri suplimentare pentru a-și îmbunătăți eficacitatea în ceea ce privește eforturile sale de asigurare a respectării legii în vederea combaterii formelor grave de criminalitate și a criminalității organizate, astfel cum se prevede în măsurile care ar trebui întreprinse din Primul raport din cadrul mecanismului privind suspendarea exceptării de la obligativitatea vizelor. Planul de acțiune împotriva canabisului a fost adoptat la sfârșitul lunii mai 2018. Acordul de lucru încheiat între Albania și Observatorul European pentru Droguri și Toxicomanie a fost parafat la 5 octombrie 2018. Prin acest acord, autoritățile albaneze vor avea acces la competențe de specialitate cruciale în combaterea drogurilor. Albania a încheiat un acord de lucru cu Agenția Uniunii Europene pentru Formare în Materie de Aplicare a Legii și, începând din februarie 2018, participă la programul UE în domeniul justiției. La 1 noiembrie 2018, Parlamentul Albaniei a ratificat acordul de legătură cu Europol, prin care se autoriza detașarea unui ofițer de legătură Europol în Albania la începutul anului 2019. În octombrie 2018, Eurojust și Albania au semnat un acord de cooperare.

Deși o nouă lege privind prevenirea spălării banilor și a finanțării terorismului adoptată în 2017 a întărit cadrul legislativ general, Albania a fost pusă sub supraveghere sporită, ca urmare a adoptării raportului Moneyval.⁹ În septembrie 2018, guvernul a adoptat un plan de acțiune pentru a aborda recomandările Moneyval.

Per ansamblu, criteriile de referință privind liberalizarea vizelor sunt îndeplinite în continuare. Deși s-au înregistrat progrese semnificative în punerea în aplicare a acțiunilor de combatere a provocărilor legate de migrația neregulamentară, sunt necesare eforturi suplimentare pentru a asigura îmbunătățirea și durabilitatea rezultatelor. Trebuie avute în vedere următoarele domenii:

- consolidarea în continuare a controalelor la frontieră, cu respectarea pe deplin a drepturilor fundamentale;
- organizarea în continuare a campaniilor de informare cu privire la drepturile și obligațiile aferente regimului de călătorii fără viză;
- îmbunătățirea în continuare a eficacității urmăririlor penale și a eforturilor din domeniul asigurării respectării legii pentru combaterea criminalității organizate;

⁹ <https://rm.coe.int/moneyval-56th-plenary-report-august-2018-eng-fin/16808d593a>.

- punerea rapidă în aplicare a recomandărilor din raportul Moneyval privind combaterea spălării banilor/lupta împotriva finanțării terorismului.

Fosta Republică iugoslavă a Macedoniei

Migrația neregulamentară, inclusiv readmisia

Referitor la provocările legate de migrația neregulamentară, între 2016 și 2017, numărul total de refuzuri ale intrării a crescut cu 28 % (de la 2 495 de refuzuri în 2016 la 3 200 de refuzuri în 2017). Numărul cazurilor de ședere neregulamentară a crescut, de asemenea, cu 43 % în 2017 (6 555) comparativ cu 2016 (4 595). Referitor la tendințele dintre prima jumătate a anului 2017 și prima jumătate a anului 2018, conform datelor furnizate de Agenția Europeană pentru Poliția de Frontieră și Garda de Coastă, s-a înregistrat o creștere a numărului de refuzuri ale intrării, dar nu au existat creșteri ale numărului de cazuri de ședere neregulamentară. Referitor la numărul de cereri de azil, în prima jumătate a anului 2018 s-au depus 2 360 de cereri de azil, reprezentând o scădere cu 39 % comparativ cu prima jumătate a anului 2017, când s-au depus în total 3 860 de cereri de azil. Rata de recunoaștere a cererilor de azil a rămas scăzută (0,81 % în 2016 și 1,45 % în 2017). Procesul de readmisie și returnare funcționează bine și ar trebui menținut pe viitor. Rata de returnare (care a atins 130 % în 2017) arată că resortisanții din fosta Republică iugoslavă a Macedoniei care au primit ordin de părăsire a teritoriului sunt returnați efectiv (5 580 în 2017).

Fosta Republică iugoslavă a Macedoniei a continuat să întreprindă acțiuni identificate în Primul raport din cadrul mecanismului privind suspendarea exceptării de la obligativitatea vizelor, în special cu privire la provocările legate de migrația neregulamentară. Au fost consolidate controalele la frontieră și verificările mai stricte ale documentelor. Ministerul de Interne a organizat cursuri de formare pentru poliția de frontieră cu privire la respectarea drepturilor omului. S-a consolidat punerea în aplicare a planurilor de acțiune în vederea îmbunătățirii asistenței acordate categoriilor vulnerabile ale populației, însă sunt necesare eforturi suplimentare pentru a menține măsurile în vigoare.

Ordinea și siguranța publică

Referitor la criminalitatea organizată, grupurile de criminalitate organizată din fosta Republică iugoslavă a Macedoniei sunt active în ceea ce privește traficul și distribuția drogurilor. Unele dintre acestea sunt poliinfraționale și sunt implicate în alte forme de trafic (bunuri, țigări). Fosta Republică iugoslavă a Macedoniei rămâne o sursă de obiecte arheologice, articole religioase și bunuri culturale traficate în UE. În pofida arestărilor multiple efectuate pe parcursul anului, rețelele de introducere ilegală de migranți sunt active în zonele de frontieră, în special la frontiera cu Grecia și Serbia.

Ministerul de Interne a desfășurat operațiuni de combatere a traficului de droguri și și-a continuat activitățile de combatere a criminalității organizate. Au fost înființate un grup operativ național și echipe mobile pentru a preveni traficul de persoane și pentru a sprijini identificarea timpurie a victimelor potențiale. Fosta Republică iugoslavă a Macedoniei și Muntenegru au semnat un acord de cooperare în domeniul combaterii traficului de persoane. Fosta Republică iugoslavă a Macedoniei și-a elaborat propria Evaluare a amenințării pe care o reprezintă formele grave de criminalitate și criminalitatea organizată, precum și o evaluare regională împreună cu Serbia și Muntenegru. Cooperarea în domeniul aplicării legii cu parteneri din Balcanii de Vest, Italia și Slovenia s-a îmbunătățit, la fel și cooperarea

operațională cu Europol. Fosta Republică iugoslavă a Macedoniei a numit un procuror de legătură, care a fost detașat la Eurojust începând din noiembrie 2018.

Per ansamblu, criteriile de referință privind liberalizarea vizelor sunt îndeplinite în continuare. Este de așteptat să aibă loc o îmbunătățire suplimentară a punerii în aplicare. Trebuie avute în vedere următoarele domenii:

- consolidarea în continuare a controalelor la frontieră, cu respectarea pe deplin a drepturilor fundamentale;
- organizarea în continuare a campaniilor de informare cu privire la drepturile și obligațiile aferente regimului de călătorii fără viză;
- îmbunătățirea eficacității urmăririlor penale și a eforturilor din domeniul asigurării respectării legii pentru combaterea rețelelor de criminalitate organizată, în principal cele implicate în traficul de droguri, și furnizarea unui istoric credibil al rezultatelor obținute;
- intensificarea acțiunilor de cercetare și de urmărire penală a grupurilor de criminalitate organizată, inclusiv a celor implicate în introducerea ilegală de migrați.

Bosnia și Herțegovina

Migrația neregulamentară, inclusiv readmisia

Referitor la provocările legate de **migrația neregulamentară**, între 2016 și 2017, nu a crescut numărul de refuzuri ale intrării (de la 5 150 la 5 145), în timp ce numărul de cazuri de ședere neregulamentară a crescut ușor cu aproximativ 13 % (de la 3 645 la 4 135). Referitor la tendințele dintre prima jumătate a anului 2017 și prima jumătate a anului 2018, conform datelor furnizate de Agenția Europeană pentru Poliția de Frontieră și Garda de Coastă, se constată o creștere a numărului de refuzuri ale intrării, însă nu a crescut numărul de cazuri de ședere neregulamentară. În prima jumătate a anului 2018, resortisanții din Bosnia și Herțegovina au depus 1 080 de cereri de azil, reprezentând o scădere cu 27 % comparativ cu aceeași perioadă a anului 2017, când s-au depus în total 1 485 de cereri de azil. Rata de recunoaștere a cererilor de azil a fost de 3,10 % în 2016 și a crescut la 5,66 % în 2017. Decizia luată de Bosnia și Herțegovina de a oferi cetățenilor chinezi posibilitatea să călătorească fără viză (decizie în vigoare începând din mai 2018) trebuie monitorizată cu atenție. În ceea ce privește procesul de readmisie și returnare, cooperarea funcționează bine. Rata de returnare rămâne bună, însă ar trebui îmbunătățită suplimentar cu toate statele membre (ajungând la 72 % în 2017, când 2 680 de resortisanți ai Bosniei au fost returnați efectiv).

Bosnia și Herțegovina a întreprins acțiuni identificate în Primul raport din cadrul mecanismului privind suspendarea exceptării de la obligativitatea vizelor. Au fost puse în aplicare strategia și planul de acțiune privind migrația și azilul (2016-2020). S-au organizat campanii de informare cu privire la drepturile și obligațiile aferente regimului de călătorii fără viză. La 15 mai 2018, Consiliul de Miniștri a adoptat un plan de acțiune pentru măsuri de urgență. Punerea în aplicare a planului de acțiune a fost afectată de lipsa coordonării între nivelurile de guvernare responsabile. Această problemă a afectat în special poliția de frontieră care, în prezent, are personal insuficient.

Ordinea și siguranța publică

Referitor la criminalitatea organizată, grupurile de criminalitate organizată din Bosnia și Herțegovina se numără printre entitățile raportate cel mai frecvent în ceea ce privește criminalitatea organizată contra patrimoniului în UE, dar și în ceea ce privește traficul de persoane și traficul de droguri ilicite. În plus, Bosnia și Herțegovina este o țară de destinație pentru vehiculele furate din statele membre. În Bosnia și Herțegovina există în continuare stocuri semnificative de arme, reprezentând un risc asociat traficului de arme de foc. Bosnia și Herțegovina a adoptat o nouă strategie pentru combaterea criminalității organizate și pune în aplicare planul de acțiune privind combaterea spălării banilor și a finanțării terorismului.

Autoritățile au continuat să sporească capacitatea organelor de aplicare a legii în abordarea criminalității organizate și a investigațiilor. Însă, pentru a garanta măsuri judiciare mai eficiente, sunt necesare îmbunătățiri. Punerea în aplicare a planului de acțiune 2016-2019 privind combaterea traficului de persoane este în curs de desfășurare. În mai 2017, s-a semnat un acord pentru detașarea unui ofițer de legătură la Europol. Până în prezent, Bosnia și Herțegovina nu a desemnat un punct de contact național prevăzut în acordul de cooperare operațională încheiat cu Europol. Bosnia și Herțegovina nu își poate trimite ofițerul de legătură la Europol înainte de desemnarea unui punct de contact național.

Per ansamblu, criteriile de referință privind liberalizarea vizelor sunt îndeplinite în continuare. Este de așteptat să aibă loc o îmbunătățire suplimentară a punerii în aplicare, în special cu privire la migrația neregulamentară. Trebuie avute în vedere următoarele domenii:

- sporirea alocării eficiente și durabile a unor resurse suficiente pentru gestionarea frontierelor și consolidarea în continuare a controalelor la frontiere, inclusiv în contextul măsurilor de identificare și înregistrare, cu respectarea deplină a drepturilor fundamentale;
- organizarea în continuare a campaniilor de informare cu privire la drepturile și obligațiile aferente regimului de călătorii fără viză;
- desemnarea unui punct de contact național, conform cerințelor acordului de cooperare încheiat cu Europol;
- sunt necesare eforturi suplimentare, depuse într-o manieră coordonată de autoritățile de aplicare a legii, pentru a preveni și a combate eficient criminalitatea organizată și spălarea banilor.

Muntelegru

Migrația neregulamentară, inclusiv readmisia

Referitor la provocările legate de **migrația neregulamentară**, între 2016 și 2017, numărul de refuzuri ale intrării a crescut cu aproximativ 63 % (de la 335 la 545), în timp ce numărul de cazuri de ședere neregulamentară a crescut, de asemenea, cu 42 % în 2017 (810 în 2017 comparativ cu 570 în 2016). Însă cifrele rămân scăzute în termeni absoluți. Conform datelor furnizate de Agenția Europeană pentru Poliția de Frontieră și Garda de Coastă, între prima jumătate a anului 2017 și prima jumătate a anului 2018, tendințele indică o creștere ușoară a numărului de refuzuri ale intrării și a cazurilor de ședere neregulamentară. În prima jumătate a anului 2018, resortisanții din Muntenegru au depus 330 de cereri de azil, reprezentând o scădere cu 38 % comparativ cu aceeași perioadă a anului 2017, când s-au depus în total 530 de cereri de azil. Per total, pe tot parcursul anului 2017, au fost depuse 970 de cereri de

azil, comparativ cu 1 830 în 2016 (o scădere cu 47 %). Rata de recunoaștere a cererilor de azil este scăzută (0,96 % în 2016 și 2,10 % în 2017). Procesul de readmisie și returnare funcționează bine, această țară gestionând cu promptitudine cererile de readmisie din partea statelor membre, atât pentru resortisanții proprii, cât și pentru cei ai țărilor terțe. Rata de returnare (peste 100 % în 2017) arată că resortisanții din Muntenegru care au primit ordin de părăsire a teritoriului UE sunt returnați efectiv (820 în 2017), iar acest proces trebuie să continue.

Muntenegru a întreprins acțiuni identificate în Primul raport din cadrul mecanismului privind suspendarea exceptării de la obligativitatea vizelor. Deși în 2018 nu a organizat o campanie mass-media de informare cu privire la drepturile și obligațiile aferente regimului de călătorii fără viză, este preconizată o astfel de campanie pentru 2019. În martie 2018, guvernul a adoptat un nou Plan de acțiune în temeiul strategiei pentru reintegrarea persoanelor returnate în temeiul acordurilor de readmisie, pentru a îmbunătăți reintegrarea resortisanților readmiși. Cadrul legal privind migrația legală și neregulamentară a fost aliniat la cadrul UE prin adoptarea, în februarie 2018, a noii Legi privind străinii. Legea privind protecția internațională și temporară a străinilor a intrat în vigoare la 1 ianuarie 2018.

La 22 noiembrie 2018, Muntenegru a adoptat un sistem de dobândire a cetățeniei prin investiție. Sistemul de dobândire a cetățeniei prin investiție trebuie monitorizat îndeaproape deoarece poate genera riscuri în materie de migrație și securitate. Prin urmare, ar trebui aplicate în mod corespunzător verificări legate de obligația de diligență și controale de securitate.

Ordinea și siguranța publică

Referitor la **criminalitatea organizată**, tranzitul de droguri prin Muntenegru în UE rămâne o sursă de îngrijorare. Grupurile de criminalitate organizată sunt active în traficul de canabis și cocaină (având legături directe cu grupurile infracționale din America de Sud). În pofida succesului mai multor inițiative întreprinse de autoritățile muntenegrene de a reduce prevalența armelor de foc, acestea sunt încă disponibile pe scară largă. Muntenegru este o țară importantă de tranzit și o sursă potențială de țigări contrafăcute și de contrabandă.

Muntenegru are o cooperare bine stabilită cu Europol și Interpol. Cooperarea polițienească cu statele membre ale UE este consolidată în mod constant, după cum au demonstrat operațiunile polițienești comune desfășurate recent. Cooperarea cu Eurojust este, de asemenea, bună, iar în 2018 Muntenegru a fost implicat în 16 cazuri înregistrate de Eurojust. Începând din 2017, se află în curs o serie de investigații privind cazurile penale importante, în care spălarea banilor constituie faptă urmărită ca infracțiune de sine stătătoare. În iulie 2018, Muntenegru a adoptat amendamente la Legea privind spălarea banilor și finanțarea terorismului, precum și la Legea privind măsurile restrictive internaționale. Pentru a îmbunătăți lupta împotriva traficului de persoane și a introducerii ilegale de migranți, a fost înființat un departament specializat în cadrul serviciilor polițienești. La 20 iulie 2018, Muntenegru și Fosta Republică Iugoslavă a Macedoniei au semnat un acord de cooperare în domeniul combaterii traficului de persoane. Numărul cazurilor de trafic de persoane investigate și urmărite penal rămâne scăzut.

Per ansamblu, criteriile de referință privind liberalizarea vizelor sunt îndeplinite în continuare. Este de așteptat să aibă loc o îmbunătățire suplimentară a punerii în aplicare. Trebuie avute în vedere următoarele domenii:

- organizarea în continuare a campaniilor de informare cu privire la drepturile și obligațiile aferente regimului de călătorii fără viză;
- consolidarea rezultatelor înregistrate în domeniul combaterii criminalității organizate, inclusiv traficul de persoane, traficul de droguri, spălarea banilor și corupția la nivel înalt.

Serbia

Migrația neregulamentară, inclusiv readmisia

Referitor la provocările legate de **migrația neregulamentară**, între 2016 și 2017, nu a crescut numărul de refuzuri ale intrării (de la 8 070 la 7 910), în timp ce numărul de resortisanți sârbi prezenți ilegal a crescut cu 31 % între 2016 și 2017 (de la 11 180 la 14 665 în 2017). Conform datelor furnizate de Agenția Europeană pentru Poliția de Frontieră și Garda de Coastă, între prima jumătate a anului 2017 și prima jumătate a anului 2018, tendințele indică o creștere a numărului de refuzuri ale intrării și a cazurilor de ședere neregulamentară. În prima jumătate a anului 2018, resortisanții sârbi au depus 3 460 de cereri de azil, reprezentând o scădere cu peste 20 % comparativ cu aceeași perioadă a anului 2017, când s-au depus 4 375 de cereri de azil. Numărul total de cereri de azil în 2017 este de 8 325, o scădere cu 38 % comparativ cu 2016, când au fost depuse 13 515 cereri. Rata de recunoaștere a cererilor de azil rămâne scăzută (1,57 % în 2016 și 3,23 % în 2017). Rata de returnare (peste 100 % în 2017) arată că resortisanții sârbi care au primit ordin de părăsire a teritoriului UE sunt returnați efectiv (7 920 în 2017). Cooperarea Serbiei privind procesul de readmisie și returnare a propriilor resortisanți funcționează bine și ar trebui continuată. Cu toate acestea, absența continuă a punerii în aplicare a dispoziției referitoare la resortisanții țărilor terțe din Acordul de readmisie UE-Serbia rămâne îngrijorătoare, în special pentru România și Bulgaria.

Serbia a întreprins acțiuni identificate în Primul raport din cadrul mecanismului privind suspendarea exceptării de la obligativitatea vizelor. Un ofițer de legătură la nivel regional din cadrul Agenției Europene pentru Poliția de Frontieră și Garda de Coastă a fost detașat la Belgrad începând cu septembrie 2017.

În Primul raport din cadrul mecanismului privind suspendarea exceptării de la obligativitatea vizelor, adoptat în decembrie 2017, Comisia și-a exprimat îngrijorarea în ceea ce privește decizia Serbiei de a oferi resortisanților iranieni posibilitatea să călătorească fără viză. Având în vedere numărul semnificativ de resortisanți iranieni care abuzează de posibilitatea de a călători fără viză în Serbia cu intenția de a ajunge pe teritoriul UE, această decizie a avut un puternic impact negativ asupra gestionării sigure și securizate a migrației. Statisticile disponibile arată că, între 2 septembrie 2017 și 16 octombrie 2018, 46 493 de resortisanți iranieni au fost înregistrați la intrare, iar 33 568 au fost înregistrați la ieșire. În acest context, Comisia ia act cu satisfacție de anunțul făcut de Serbia de a suspenda scutirea de viză pentru resortisanții iranieni, în vigoare de la 17 octombrie 2018. Scutirea de viză acordată de Serbia altor țări care se află pe lista UE a țărilor cărora li se aplică obligativitatea vizelor rămâne o sursă de îngrijorare din cauza posibilelor riscuri în materie de migrație și securitate și trebuie monitorizată îndeaproape. Un astfel de risc a fost observat recent în legătură cu resortisanții din India, cu indicații privind abuzul în raport cu regim de călătorii fără vize acordat de Serbia, prezentând caracteristici similare cu situația resortisanților iranieni. În plus, procedura de eliberare a vizelor ar trebui, de asemenea, să fie aliniată la standardele politicii UE în

materie de vize, în special în ceea ce privește verificarea solicitanților de viză, ca urmare a riscurilor în materie de migrație și securitate.

Ordinea și siguranța publică

Referitor la criminalitatea organizată, resortisanții sârbi se numără în continuare printre naționalitățile raportate cel mai frecvent în ceea ce privește criminalitatea organizată contra patrimoniului în UE, în special în Belgia, Franța, Germania și Italia. Resortisanții sârbi continuă să reprezinte, de asemenea, una dintre cel mai frecvent întâlnite categorii de victime ale traficului de persoane provenite din regiunea Balcanilor de Vest. Grupurile de criminalitate organizată formate din resortisanți iranieni sunt implicate în traficul de heroină pe această rută, dar și pe ruta Caucazului de Sud. În Serbia există în continuare stocuri semnificative de arme, reprezentând un risc asociat traficului de arme de foc.

Pentru a intensifica lupta împotriva criminalității organizate, Legea privind organizarea și competența autorităților guvernamentale pentru combaterea criminalității organizate, a terorismului și a corupției a intrat în vigoare în martie 2018. Pentru consolidarea capacității sale administrative, în iunie 2018, Serbia a înființat un nou Organism de coordonare pentru prevenirea spălării banilor și a finanțării terorismului. Acordul de lucru încheiat între Ministerul Afacerilor Interne și Colegiul European de Poliție a fost ratificat în martie 2018 și a intrat în vigoare în aprilie 2018. În prezent se desfășoară lucrări pregătitoare pentru detașarea unui ofițer de legătură Europol în Serbia.

Per ansamblu, criteriile de referință privind liberalizarea vizelor sunt îndeplinite în continuare. Este de așteptat să aibă loc o îmbunătățire suplimentară a punerii în aplicare, în special cu privire la abordarea nevoii de a reduce migrația neregulamentară. Trebuie avute în vedere următoarele domenii:

- alinierea în continuare la politica UE în domeniul vizelor, o condiție de bază pentru îndeplinirea continuă a criteriului de referință privind gestionarea migrației;
- consolidarea în continuare a controalelor la frontieră, cu respectarea pe deplin a drepturilor fundamentale;
- intensificarea punerii în aplicare efective a Acordului de readmisie încheiat între UE și Serbia privind readmisia resortisanților din țări terțe;
- organizarea în continuare a campaniilor de informare cu privire la drepturile și obligațiile aferente regimului de călătorii fără viză;
- ratificarea acordului de legătură cu Europol în cel mai scurt timp posibil, pentru a permite detașarea în timp util a ofițerului de legătură;
- intensificarea în continuare a investigațiilor bazate pe informații în scopul de a dezvolta rezultate sustenabile în ceea ce privește condamnările definitive și anihilarea grupurilor de criminalitate organizată.

II.2 Parteneriatul estic

Moldova

Migrația neregulamentară, inclusiv readmisia

Referitor la provocările legate de **migrația neregulamentară**, între 2016 și 2017, numărul de refuzuri ale intrării a crescut cu 56 % (de la 4 660 la 7 270). Numărul cazurilor de ședere neregulamentară a crescut ușor de la 7 660 în 2016 la 8 785 în 2017 (o creștere cu 15 %). Conform datelor furnizate de Agenția Europeană pentru Poliția de Frontieră și Garda de Coastă, între prima jumătate a anului 2017 și prima jumătate a anului 2018, tendințele indică o creștere a numărului de refuzuri ale intrării și o creștere considerabilă a cazurilor de ședere neregulamentară. În ceea ce privește cererile de azil, după o scădere importantă cu mai mult de 50 % între 2016 și 2017 (de la 3 675 la 1 610), în prima jumătate a anului 2018 au fost înregistrate în total 1 665 de cereri, cu 128 % mai multe decât în aceeași perioadă a anului 2017 (730 de cereri). Rata de recunoaștere a cererilor de azil este scăzută (1,48 % în 2016 și 1,35 % în 2017). Rata de returnare (aproximativ 83 % în 2017) a crescut semnificativ față de 2016 (aproximativ 48 %), cu 3 835 de resortisanți moldoveni returnați efectiv în 2017. Cooperarea cu Moldova privind procesul de readmisie și returnare funcționează bine și ar trebui continuată.

Moldova pune în aplicare planul de acțiune pentru 2016-2020 în cadrul Strategiei naționale privind migrația și azilul 2011-2020. Moldova și-a intensificat eforturile pentru a dezvolta campanii de informare specifice care să clarifice drepturile și obligațiile care decurg din regimul de călătorii fără viză. Categoriile vulnerabile ale populației au fost vizate în mod specific prin campanii de informare, inclusiv cu privire la riscul depășirii perioadei permise de ședere în spațiul Schengen + și la sancțiunile aferente. În noiembrie 2018, Moldova a lansat un sistem de dobândire a cetățeniei prin investiție care trebuie monitorizat îndeaproape, deoarece poate genera riscuri în materie de migrație și securitate. Prin urmare, ar trebui aplicate în mod corespunzător verificări legate de obligația de diligență și controale de securitate.

Ordinea și siguranța publică

Grupurile de criminalitate organizată din Moldova continuă să reprezinte o amenințare importantă pentru securitate, în special în Austria, Franța, Germania, Letonia și Polonia. Printre principalele domenii de activitate ale acestora se numără infracțiunile contra patrimoniului, comerțul ilicit cu tutun, traficul de droguri (heroină), fraudă cu produse accizabile, fraudă cu carduri bancare și spălarea banilor. În special, grupurile de criminalitate organizată vorbitoare de limbă rusă exploatează Moldova ca țară de tranzit pentru spălarea banilor și aducerea lor în UE. Principalii factori de risc legați de terorism sunt utilizarea teritoriului Moldovei ca zonă de tranzit către zonele de conflict din Orientul Mijlociu, activități de radicalizare și activități mercenare în estul Ucrainei. Se înregistrează o creștere a numărului de servicii de criminalitate informatică din Moldova și de atacuri asupra bancomatelor, precum atacurile de tip cutie neagră.

Moldova a luat o serie de măsuri identificate în Primul raport din cadrul mecanismului privind suspendarea exceptării de la obligativitatea vizelor, inclusiv adoptarea unei noi legislații privind combaterea spălării banilor, înființarea unor instituții operaționale anticorupție, extinderea domeniului de activitate al Agenției de recuperare a activelor provenite din săvârșirea de infracțiuni și punerea în aplicare a campaniilor de informare cu privire la regimul de călătorii fără viză. Cu toate acestea, există încă deficiențe semnificative în asigurarea îndeplinirii criteriului de referință în materie de combatere a corupției. Adoptarea pachetului de legi privind reforma fiscală din iulie 2018 a ridicat preocupări cu privire la voința politică de combatere a corupției. Inițiativele juridice din pachet includ o

amnistie de capital și fiscală, care anterior fusese retrasă din agenda legislativă ca urmare a unor critici, *inter alia*, din partea UE. De asemenea, acestea includ un așa-numit „pachet privind întreprinderile”, care reintroduce „dezincriminarea” mai multor infracțiuni economice.

Per ansamblu, criteriile de referință privind liberalizarea vizelor sunt îndeplinite în continuare. În Primul raport din cadrul mecanismului privind suspendarea exceptării de la obligativitatea vizelor, Comisia a precizat că îndeplinirea criteriilor de referință privind combaterea corupției și combaterea spălării banilor ar putea fi pusă în pericol dacă nu se iau măsuri imediate pentru a asigura o punere în aplicare continuă și durabilă. Cu toate acestea, unele dintre acțiunile recomandate nu au fost puse în aplicare. Sunt necesare măsuri imediate pentru a face față provocărilor legate de migrația neregulamentară, inclusiv în ceea ce privește cererile de azil nefondate depuse de resortisanții moldoveni. De asemenea, Moldova trebuie să ia urgent măsuri imediate pentru a asigura îndeplinirea criteriului de referință privind combaterea corupției. Trebuie avute în vedere următoarele domenii:

- consolidarea controalelor la frontieră, cu respectarea pe deplin a drepturilor fundamentale;
- organizarea în continuare a campaniilor de informare cu privire la drepturile și obligațiile aferente regimului de călătorii fără viză;
- consolidarea cooperării operaționale pentru obținerea unei scăderi rapide a numărului de cereri de azil nefondate depuse de resortisanții moldoveni în spațiul Schengen+;
- alinierea legilor privind reformele fiscale la standardele UE;
- consolidarea Agenției Naționale de Integritate prin numirea numărului necesar de inspectori de integritate; asigurarea punerii în aplicare efective a sistemului de declarații de avere în ceea ce privește toți actorii de la nivel înalt;
- intensificarea eforturilor pentru obținerea de rezultate în lupta împotriva corupției la nivel înalt, punerea în aplicare a strategiei de recuperare a activelor și asigurarea urmăririi penale aprofundate și imparțiale a fraudei bancare, recuperarea fondurilor deturnate și aducerea tuturor celor responsabili în fața justiției fără întârziere.

Georgia

Gestionarea integrată a frontierelor, gestionarea migrației și azilul

Referitor la provocările legate de migrația neregulamentară, între 2016 și 2017, numărul de refuzuri ale intrării a crescut cu aproximativ 200 % (de la 810 la 2 655), iar cazurile de ședere neregulamentară au crescut ușor între 2016 (5 240) și 2017 (5 860). Conform datelor furnizate de Agenția Europeană pentru Poliția de Frontieră și Garda de Coastă, între prima jumătate a anului 2017 și prima jumătate a anului 2018, tendințele indică o creștere considerabilă a numărului de refuzuri ale intrării și o creștere a cazurilor de ședere neregulamentară. În prima jumătate a anului 2018, numărul de cereri de azil s-a dublat comparativ cu aceeași perioadă a anului 2017, 9 680 de cereri de azil fiind depuse în prima jumătate a anului 2018 comparativ cu 4 770 în aceeași perioadă a anului 2017. Germania și Franța sunt principalele țări afectate de această creștere. Rata de recunoaștere a cererilor de azil a fost de 14,09 % în 2016 și de 5,48 % în 2017, înregistrând o scădere considerabilă. Cooperarea cu Georgia privind procesul de readmisie și returnare funcționează bine și ar trebui continuată. Rata de returnare (aproximativ 63 % în 2017) a crescut față de 2016 (aproximativ 56 %), 4 560 de resortisanți georgieni fiind returnați efectiv în 2017.

Georgia a întreprins acțiuni identificate în Primul raport din cadrul mecanismului privind suspendarea exceptării de la obligativitatea vizelor și a continuat să abordeze provocarea reprezentată de cererile de azil nefondate și să intensifice cooperarea operațională cu statele membre cel mai afectate de migrația neregulamentară.

În aprilie 2018, Georgia a introdus modificări legislative importante pentru a aborda numărul crescut de cereri de azil și pentru a preveni migrația neregulamentară, inclusiv o modificare a Legii cu privire la actele civile (care a limitat termenii și condițiile pentru schimbarea numelui de familie). Georgia a înregistrat progrese în ceea ce privește punerea în aplicare a strategiei privind migrația 2016-2020 și a planului său de acțiune. În octombrie 2018, a fost lansat cel de-al treilea val al campaniei de informare intensivă finanțată de UE privind drepturile și obligațiile care decurg din regimul de călătorii fără vize, cu un accent deosebit pe prevenirea abuzului procedurilor de azil ale UE. Autoritățile georgiene au publicat un ghid bilingv privind migrația legală și au dezvoltat o aplicație mobilă Schengen/UE care să le permită cetățenilor georgieni să calculeze perioada petrecută în spațiul Schengen + și zilele rămase pentru a evita depășirea termenului de ședere.

Ordinea și siguranța publică

Grupurile de criminalitate organizată din Georgia sunt încă raportate ca fiind una dintre cel mai frecvent reprezentate naționalități din afara UE implicate în criminalitatea gravă și organizată în UE, în special în Franța, Grecia, Germania, Italia, Spania și Suedia. Criminalitatea organizată contra patrimoniului rămâne principala infracțiune în care sunt implicate grupurile de criminalitate organizată georgiene, acestea fiind în continuare active în ceea ce privește spălarea banilor. Traficul de droguri rămâne o problemă care trebuie monitorizată. În ultimii ani, autoritățile georgiene au reușit să anihileze grupuri de criminalitate organizată din Georgia.

Georgia a întreprins acțiuni identificate în Primul raport din cadrul mecanismului privind suspendarea exceptării de la obligativitatea vizelor și a intensificat cooperarea la nivel internațional pentru a preveni și combate criminalitatea organizată. Noua strategie națională 2017-2020 pentru combaterea crimei organizate și planul de acțiune 2017-2018 trebuie puse în aplicare într-o manieră promptă și eficientă. În urma recomandărilor din ultimii ani, se înregistrează progrese în ceea ce privește reformele privind activitățile polițienești bazate pe date operative și poliția de proximitate, precum și în ceea ce privește stabilirea unui sistem unitar de analiză a criminalității. Ofițeri de poliție sunt detașați în state membre-cheie și se încheie noi acorduri de aplicare a legii. Este necesară o cooperare polițienească intensificată cu statele membre cel mai afectate pentru a continua reducerea impactului grupurilor de criminalitate organizată din Georgia asupra UE. În martie 2018, s-au semnat cu Europol Memorandumul de înțelegere privind linia de comunicare securizată și acordul de legătură, iar în septembrie 2018 a fost detașat un ofițer de legătură la Europol. S-au încheiat negocierile privind acordul de cooperare cu Eurojust.

În ansamblu, Georgia are rezultate bune în ceea ce privește punerea în aplicare a reformelor anticorupție, deși corupția la nivel înalt și implicarea societății civile necesită în continuare îmbunătățiri. Mecanismul de verificare a declarațiilor de avere, introdus în ianuarie 2017, a fost pus în aplicare în mod eficient și va fi sprijinit în continuare de UE. Deși Georgia a desemnat în iulie 2018 unitatea de integrare europeană și cooperare cu organizațiile

internaționale din cadrul parchetului drept birou național de recuperare a activelor, ar trebui înființat un birou independent de recuperare a activelor.

Per ansamblu, criteriile de referință privind liberalizarea vizelor sunt îndeplinite în continuare. Deși s-au luat măsuri concrete pentru a aborda provocările legate de migrația neregulamentară, sunt necesare măsuri imediate pentru abordarea acestor provocări, printre care se numără creșterea numărului de cereri de azil nefondate. Trebuie avute în vedere următoarele domenii:

- consolidarea cooperării operaționale cu țările vizate pentru obținerea unei scăderi rapide a numărului de cereri de azil nefondate depuse de resortisanții georgieni în spațiul Schengen+;
- consolidarea controalelor la frontieră, cu respectarea pe deplin a drepturilor fundamentale;
- organizarea în continuare a campaniilor de informare cu privire la drepturile și obligațiile aferente regimului de călătorii fără viză;
- consolidarea în continuare a cooperării transfrontaliere în materie de aplicare a legii pentru combaterea grupurilor de criminalitate organizată georgiene;
- finalizarea reformei privind activitățile polițienești bazate pe date operative și crearea unui sistem unificat de analiză a criminalității în mod prioritar;
- consolidarea în continuare a cadrului anticorupție, inclusiv prin înființarea unui birou independent de recuperare a activelor.

Ucraina

Gestionarea integrată a frontierelor, gestionarea migrației și azilul

Referitor la provocările legate de migrația neregulamentară, între 2016 și 2017, numărul de refuzuri ale intrării a crescut cu 47 % (de la 22 495 de refuzuri la 33 105 de refuzuri). Numărul de resortisanți ucraineni prezenți ilegal a crescut ușor (cu 13 %) în 2017 (33 485) comparativ cu 2016 (29 570). Conform datelor furnizate de Agenția Europeană pentru Poliția de Frontieră și Garda de Coastă, între prima jumătate a anului 2017 și prima jumătate a anului 2018, tendințele indică o creștere considerabilă a numărului de refuzuri ale intrării și absența creșterii cazurilor de ședere neregulamentară. În prima jumătate a anului 2018, numărul de cereri de azil a scăzut cu 9 %, 4 710 cereri de azil fiind depuse de ucraineni, comparativ cu aceeași perioadă a anului 2017, când au fost depuse 5 280 de cereri. Numărul total de cereri de azil în 2017 în ansamblu a fost de 10 075, o scădere cu 19 % comparativ cu 2016, când au fost depuse 12 460 de cereri de azil. Rata de recunoaștere a cererilor de azil a fost de 20,41 % în 2016 și de 16,24 % în 2017. Cooperarea privind procesul de readmisie și returnare funcționează bine și ar trebui continuată. Rata de returnare se menține stabilă (aproximativ 79 % în 2017), 25 330 de resortisanți ucraineni fiind returnați efectiv în 2017.

Gestionarea integrată a frontierelor rămâne o provocare, iar cooperarea între agenții este încă insuficientă. S-a realizat o evaluare la jumătatea perioadei privind strategia actuală de gestionare integrată a frontierelor și se preconizează că se va elabora o nouă strategie pentru perioada 2020-2025 și un plan de acțiune până în primăvara anului 2019. Ucraina a pus în aplicare o campanie de informare la nivel național pentru a explica drepturile și obligațiile care decurg din regimul de călătorii fără vize.

Ordinea și siguranța publică

În ceea ce privește criminalitatea organizată, Ucraina rămâne o țară de tranzit pentru diverse mărfuri ilicite traficate către UE. Grupurile infracționale organizate ucrainene continuă să fie implicate în fraudă cu produse accizabile, în special producția și contrabanda de produse din tutun ilicite în UE. Trebuie să se acorde atenție grupurilor de contrabandă active conduse de resortisanți ucraineni din Turcia și Grecia, pe ruta Balcanilor de Vest. Infractorii cibernetici de naționalitate ucraineană, în special cei vorbitori de limbă rusă, sunt din ce în ce mai implicați în operațiuni foarte sofisticate din cadrul economiei digitale subterane.

Ucraina a întreprins o serie de măsuri identificate în Primul raport din cadrul mecanismului privind suspendarea exceptării de la obligativitatea vizelor. S-a instituit o instanță supremă specializată în materie de anticorupție, însă nu este complet operațională încă. Procesul de selecție a judecătorilor din instanțele anticorupție a fost lansat și urmează să fie finalizat la începutul anului 2019. A fost selectat un grup de experți internaționali (Consiliul public al experților internaționali) pentru selectarea judecătorilor din instanțele anticorupție, însă acesta nu are acces suficient la informații. A fost creat sistemul de verificare automată a declarațiilor electronice de avere electronice de către funcționari publici și programul informatic de verificare funcționează acum prin sistemul conectat la majoritatea registrelor de stat. În pofida acestui progres, sunt necesare măsuri suplimentare pentru instituirea unui sistem de verificare pe deplin funcțional și pentru procesarea eficientă a întârzierilor înregistrate în declarațiile de avere. Eforturile de combatere a criminalității organizate au fost intensificate prin înființarea recentă a unui nou departament de combatere a criminalității organizate din cadrul Poliției naționale a Ucrainei.

Anumite măsuri identificate în Primul raport din cadrul mecanismului privind suspendarea exceptării de la obligativitatea vizelor nu au fost încă adoptate. Ucraina nu a reușit până în prezent să revoce amendamentele legislative din martie 2017 de extindere a domeniului de aplicare a obligației de declarare a averii la activiștii anticorupție. Atacurile continue din ultimii ani împotriva societății civile care expune corupția ridică preocupări. Investigațiile privind aceste atacuri progresează lent. Instituțiile anticorupție, Biroul Național Anticorupție și parchetul specializat în combaterea corupției, continuă să fie operaționale, dar nu au fost abordate preocupările legate de eficacitatea și independența acestora. Auditul în curs al Biroului Național Anticorupție ridică îngrijorări din cauza numirii pe motive politice a auditorilor, ceea ce amenință să submineze conducerea Biroului. Biroul nu a primit încă acces independent la interceptarea convorbirilor telefonice. Abilitatea acestuia de a desfășura investigații eficiente în cazuri complexe de corupție este împiedicată de eșecul Agenției Naționale pentru Prevenirea Corupției de a acorda acces direct și automatizat la baza sa de date a declarațiilor de avere, precum și de reducerea termenelor pentru investigațiile penale (introdusă în 2017 și consolidată în septembrie 2018).

Per ansamblu, criteriile de referință privind liberalizarea vizelor sunt îndeplinite în continuare. În Primul raport din cadrul mecanismului privind suspendarea exceptării de la obligativitatea vizelor, Comisia a precizat că, având în vedere evoluțiile recente, trebuie luate măsuri imediate pentru a asigura punerea în aplicare deplină și sustenabilitatea reformelor anterioare, în special cu privire la criteriul de referință în domeniul combaterii corupției. Cu toate acestea, câteva dintre recomandările din Primul raport din cadrul mecanismului privind suspendarea exceptării de la obligativitatea vizelor nu au fost puse în aplicare și, prin urmare, sunt necesare măsuri imediate pentru a asigura îndeplinirea

continuă a criteriului de referință în domeniul combaterii corupției. De asemenea, sunt necesare măsuri imediate pentru a face față provocărilor legate de migrația neregulamentară. Trebuie avute în vedere următoarele domenii:

- consolidarea cooperării operaționale cu țările vizate pentru reducerea rapidă a migrației neregulamentare a resortisanților ucraineni în spațiul Schengen+;
- organizarea în continuare a campaniilor de informare cu privire la drepturile și obligațiile aferente regimului de călătorii fără viză;
- abrogarea urgentă a amendamentelor care extind domeniul de aplicare a declarațiilor de avere la societatea civilă și asigurarea faptului că societatea civilă își poate îndeplini rolul fără interferență nejustificată;
- asigurarea independenței, eficacității și sustenabilității cadrului instituțional anticorupție, inclusiv prin asigurarea faptului că Curtea Supremă Anticorupție devine rapid pe deplin operațională și că Consiliul Public al Experților Internaționali își poate juca în mod adecvat rolul în procesul de selecție;
- restabilirea independenței și a credibilității parchetului specializat în combaterea corupției;
- stabilirea unui sistem complet funcțional pentru verificarea declarațiilor de avere, în special prin asigurarea accesului automat la toate registrele și bazele de date rămase, pentru a obține rezultate convingătoare privind declarațiile verificate efectiv;
- consolidarea capacităților Poliției Naționale și îmbunătățirea cooperării dintre agențiile de aplicare a legii pentru a combate în continuare criminalitatea organizată, în special criminalitatea informatică.

III. Concluzii

În conformitate cu articolul 8 alineatul (4) din Regulamentul (UE) nr. 2018/1806 prin care i se solicită Comisiei să monitorizeze și să raporteze cu privire la îndeplinirea continuă a cerințelor privind liberalizarea vizelor de către țările terțe, la fel ca în Primul raport, Comisia consideră, pe baza analizei prezentate în prezentul raport și a documentului de lucru al serviciilor Comisiei anexat, că cerințele privind liberalizarea vizelor pentru țările în cauză sunt îndeplinite în continuare. Prezentul raport identifică acțiuni suplimentare, în unele cazuri acțiuni imediate, care trebuie întreprinse de anumite țări în domenii specifice pentru a asigura îndeplinirea continuă a criteriilor de referință. În cazul în care oricare dintre cerințe nu mai este îndeplinită, Regulamentul stabilește procedurile de suspendare temporară a exceptării de la obligativitatea vizelor pentru resortisanții țării terțe în cauză. În plus, trebuie asigurată continuarea punerii în aplicare a tuturor celorlalte criterii de referință.

Țările din Balcanii de Vest și din Parteneriatul estic au continuat să ia măsuri pentru a aborda **provocările legate de migrația neregulamentară**. Sunt necesare eforturi suplimentare pentru a asigura îmbunătățirea și durabilitatea rezultatelor. Numărul în creștere al **cererilor de azil nefondate** în cazul **Moldovei** și al **Georgiei** reprezintă o sursă de îngrijorare. S-a observat o creștere a **migrației neregulamentare din Ucraina, Serbia și Bosnia și Herțegovina**. **Albania** a luat măsuri efective, însă trebuie depuse în continuare eforturi pentru a asigura îmbunătățirea și durabilitatea rezultatelor. Cooperarea privind procesul de readmisie și returnare continuă fără probleme pentru toate țările din Balcanii de Vest și din Parteneriatul estic, cu rate de returnare ridicate în ansamblu și ar trebui continuată. Cu toate acestea, sunt necesare încă îmbunătățiri, în special în ceea ce privește readmisia resortisanților țărilor terțe în cazul Serbiei.

Încheierea rapidă a acordurilor privind statutul Poliției de frontieră și al gărzii de coastă la nivel european va contribui, de asemenea, la un sprijin mai puternic pentru gestionarea migrației neregulate, deși responsabilitatea principală pentru gestionarea frontierelor rămâne competența partenerilor din Balcanii de Vest. Albania a fost prima țară care a semnat un astfel de acord privind statutul; acordurile cu Serbia și fosta Republică iugoslavă a Macedoniei au fost parafate. Pentru ca acordurile cu Muntenegru și Bosnia și Herțegovina să fie parafate rapid, mai trebuie finalizate procedurile.

Pentru a asigura un mediu de migrație și securitate gestionat corespunzător ca o condiție de bază pentru îndeplinirea continuă a criteriilor de referință, Comisia solicită **asigurarea alinierii la politica UE în domeniul vizelor**. Acest aspect vizează în principal Serbia.

Țările din Balcanii de Vest și din Parteneriatul estic au continuat să ia măsuri pentru a **preveni și a combate criminalitatea organizată**. Cu toate acestea, eforturile trebuie consolidate în continuare. Grupurile de criminalitate organizată din aceste țări continuă să fie active în domeniul traficului de arme de foc ilicite și diverse mărfuri ilicite (în special droguri și tutun), al infracțiunilor contra patrimoniului, al spălării banilor, al traficului de persoane, al introducerii ilegale de migranți și al criminalității informatice.

Primul raport a identificat necesitatea ca **Moldova** să ia măsuri imediate pentru a asigura punerea în aplicare continuă a criteriilor de referință pentru **combaterea corupției și a spălării banilor**, precum și sustenabilitatea reformelor. Deși s-au luat unele măsuri împotriva **spălării banilor**, **Moldova** trebuie să ia măsuri imediate pentru a asigura îndeplinirea **urgentă** a criteriului de referință pentru **combaterea corupției**. Primul raport a identificat, de asemenea, măsurile imediate pe care trebuia să le ia **Ucraina pentru a proteja măsurile anticorupție** introduse prin reformele anterioare și pentru a permite realizarea unor progrese suplimentare. Deși s-au întreprins anumite acțiuni, sunt necesare mai multe eforturi pentru a asigura punere în aplicare integrală și durabilitatea reformelor anterioare și pentru a aborda recomandările **care nu au fost puse în aplicare**.

Punerea în aplicare a criteriilor de referință privind liberalizarea vizelor este un proces continuu și permanent. Se va continua monitorizarea, inclusiv prin reuniuni ale funcționarilor de rang înalt, precum și prin reuniunile și dialogurile regulate ale Subcomitetului pentru justiție, libertate și securitate dintre UE și țările care beneficiază de un regim de călătorii fără viză, iar pentru țările din Balcanii de Vest, dacă este cazul, în cadrul negocierilor de aderare la UE.